

ШОСТИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД

Справа № 855/14/25

УХВАЛА

06 листопада 2025 року

м. Київ

Шостий апеляційний адміністративний суд у складі колегії суддів: головуючого судді: Карпушової О.В., суддів: Епель О.В., Файдюка В.В., розглянувши в порядку письмового провадження заяву Державної служби України з етнополітики та свободи совісті про забезпечення позову у справі за позовом Державної служби України з етнополітики та свободи совісті до релігійної організації КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ про припинення релігійної організації

В С Т А Н О В И В:

04.11.2025 в системі «Електронний суду» сформовано та 05.11.2025 зареєстровано Шостим апеляційним адміністративним судом позов Державної служби України з етнополітики та свободи совісті до релігійної організації КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ про припинення релігійної організації, який було передано судді- доповідачу 06.11.2025.

Також, 05.11.2025 через систему «Електронний суд» Державною службою України з етнополітики та свободи совісті до Шостого апеляційного адміністративного суду подано заяву про забезпечення зазначеного позову, якою просять заборонити будь-яким суб'єктам державної реєстрації прав, а саме: виконавчим органам сільських, селищних та міських рад, Київській та Севастопольській міським, районним, районним у містах Києві та Севастополі державним адміністраціям, державним реєстраторам, нотаріусам тощо, вчиняти в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, Реєстрі прав власності на нерухоме майно, Державному реєстрі іпотек, Єдиному реєстрі заборон відчуження об'єктів нерухомого майна щодо об'єкта нерухомого майна будь-які реєстраційні дії відносно майна, що перебуває у власності релігійної організації КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ, ЄДРПОУ 13993497, зареєстрованої 16.07.1991 року за адресою Україна, 34700, Рівненська обл., Рівненський р-н, місто Корець, вул. Київська, будинок 56.

В обґрунтування заяви про забезпечення позову позивачем зазначено, що предмет та підстави позову стосуються припинення релігійної організації шляхом ліквідації.

Зазначають, що згідно інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру Іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна від 07.08.2025 № 438602196 відповідач є власником нерухомого майна (будівель та земельних ділянок), яке підлягає передачі у власність держави у разі задоволення позову.

Вважають, що існує реальна небезпека вжиття релігійною організацією КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПГІЙНИЙ МОНАСТІР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ заходів стосовно виведення майна, коштів та інших активів, яке у разі задоволення позову ДЕСС про припинення релігійної організації, має бути передано у власність держави відповідно до частини п'ятої статті 20 Закону 987-ХІІ, що унеможливить виконання рішення суду в частині передачі майна в дохід держави та задоволення вимог кредиторів.

Заслухавши суддю-доповідача, перевіrivши матеріали справи та доводи позивача, колегія суддів вважає, що заява про забезпечення адміністративного позову не підлягає задоволенню, виходячи з наступного.

Відповідно до частини першої статті 150 КАС України суд за заявою учасника справи або з власної ініціативи має право вжити визначені цією статтею заходи забезпечення позову.

Згідно частини третьої даної статті ухвалу про забезпечення позову постановляє суд першої інстанції, а якщо розпочато апеляційне провадження, то таку ухвалу може постановити суд апеляційної інстанції.

Положеннями частини першої статті 151 КАС України визначено, що позов може бути забезпечено: 1) зупиненням дії індивідуального акта або нормативно-правового акта; 2) заборобою відповідачу вчиняти певні дії; 3) встановленням обов'язку відповідача вчинити певні дії; 4) заборобою іншим особам вчиняти дії, що стосуються предмета спору; 5) зупиненням стягнення на підставі виконавчого документа або іншого документа, за яким стягнення здійснюється у безспірному порядку.

В силу частини другої статті 151 КАС України суд може застосувати кілька заходів забезпечення позову. Заходи забезпечення позову мають бути співмірними із заявленими позивачем вимогами. Суд також повинен враховувати співвідношення прав (інтересу), про захист яких просить заявник, із наслідками вжиття заходів забезпечення позову для заінтересованих осіб.

При цьому, співмірність передбачає співвідношення негативних наслідків від вжиття заходів забезпечення позову з тими негативними наслідками, які можуть настати в результаті невжиття цих заходів, з урахуванням відповідності права чи законного інтересу, за захистом яких заявник звертається до суду, майнових наслідків заборони відповідачу здійснювати певні дії. Заходи до забезпечення позову можуть бути вжиті судом лише в межах предмета позову та не повинні порушувати прав осіб, що не є учасниками даного судового процесу. Суди не вправі вживати такі заходи до забезпечення позову, які є фактично рівнозначними задоволенню позовних вимог.

В ухвалі про забезпечення позову суд повинен навести мотиви, з яких він дійшов висновку про існування очевидної небезпеки заподіяння шкоди правам, свободам та інтересам позивача до ухвалення рішення в адміністративній справі, або захист цих прав, свобод та інтересів стане неможливим без вжиття таких заходів, або для їх відновлення необхідно буде докласти значних зусиль та витрат, а також вказати ознаки, які свідчать про очевидність протиправності рішення, дії чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень.

У вирішенні питання про забезпечення позову суд має здійснити оцінку обґрунтованості доводів заявника щодо необхідності вжиття відповідних заходів з урахуванням такого: розумності, обґрунтованості і адекватності вимог заявника щодо забезпечення позову; забезпечення збалансованості інтересів сторін, а також інших учасників судового процесу; наявності зв'язку між конкретним заходом до забезпечення позову і предметом позовної вимоги, зокрема, чи спроможний такий захід забезпечити фактичне

виконання судового рішення в разі задоволення позову; імовірності утруднення виконання або невиконання рішення суду в разі невжиття таких заходів; запобігання порушенню у зв'язку із вжиттям таких заходів прав та охоронюваних законом інтересів осіб, що не є учасниками даного судового процесу.

Адекватність заходу до забезпечення позову, що застосовується судом, визначається його відповідністю вимогам, на забезпечення яких він вживається. Оцінка такої відповідності здійснюється судом, зокрема, з урахуванням співвідношення права (інтересу), про захист яких просить заявник, з майновими наслідками заборони відповідачеві вчиняти певні дії.

Отже, забезпечення позову - це вжиття судом, у провадженні якого знаходиться справа, заходів щодо охорони матеріально-правових інтересів позивача проти несумлінних дій, рішень суб'єкта владних повноважень, що гарантує реальне виконання позитивно прийнятого рішення.

Тобто, метою забезпечення позову є вжиття судом, у провадженні якого знаходиться справа, заходів щодо охорони матеріально-правових інтересів позивача від можливих недобросовісних дій із боку відповідача з тим, щоб забезпечити позивачу реальне та ефективне виконання судового рішення, якщо воно буде прийняте на користь позивача, в тому числі задля попередження потенційних труднощів у подальшому виконанні такого рішення.

Таким чином, розглядаючи заяву про забезпечення позову, суд має з урахуванням доказів, наданих позивачем на підтвердження своїх вимог, перевірити, що між сторонами дійсно виник спір та існує реальна загроза невиконання рішення суду чи суттєва перешкода у такому виконанні; з'ясувати обсяг позовних вимог, дані про особу відповідача, а також відповідність виду забезпечення позову, який просить застосувати особа, котра звернулася з такою заявою, позовним вимогам.

Слід зазначити, що під час вирішення питання щодо забезпечення позову обґрунтованість позову не досліджується, оскільки питання обґрунтованості заявлених позовних вимог є предметом дослідження судом під час розгляду спору по суті та не можуть вирішуватись ним під час розгляду клопотання про забезпечення позову.

Так, відповідно до ч. 8 статті 171 КАС України, питання про відкриття провадження в адміністративній справі суддя вирішує протягом п'яти днів з дня надходження до адміністративного суду позовної заяви, заяви про усунення недоліків позовної заяви у разі залишення позовної заяви без руху, або отримання судом у порядку, визначеному частинами третьою - шостою цієї статті, інформації про місце проживання (перебування) фізичної особи.

При цьому, відповідно до ч.1 статті 154 КАС України, заява про забезпечення позову розглядається судом, у провадженні якого перебуває справа або до якого має бути поданий позов, не пізніше двох днів з дня її надходження, без повідомлення учасників справи.

На час розгляду заяви про забезпечення позову провадження у справі за позовом Державної служби України з етнополітики та свободи совісті до релігійної організації КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЙЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ про припинення релігійної організації ще не відкрито, проте питання обґрунтованості заявлених позовних вимог, зокрема, порушення відповідачем норм Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» буде предметом дослідження судом під час розгляду спору по суті.

Щодо наявності очевидних ознак протиправності дій відповідача та порушення такими діями прав, свобод або інтересів осіб, які звернулися до суду, то вони повинні, насамперед, існувати поза обґрунтованим сумнівом. Тобто, суд, який застосовує заходи забезпечення

позову з цих підстав повинен бути переконаний у тому, що відповідні дії явно суперечить вимогам закону за критеріями, визначеними частиною 2 статті 2 КАС України, порушує права, свободи або інтереси позивачів і вжиття заходів забезпечення позову є дієвим способом запобігання істотним та реальним негативним наслідкам таких порушень. Твердження про «очевидність» порушення до розгляду справи по суті, яке фактично ґрунтується на тих самих аргументах, які покладені в підстави позову, є висновком, який свідчить про правову позицію суду наперед. Тому застосування заходів забезпечення позову з цієї підстави допускається у виключних випадках.

Отже, на даний час підстав для задоволення даної заяви колегія суддів не вбачає, оскільки очевидних ознак протиправності діяльності відповідача заявником не надано, вжиття заходів забезпечення позову зумовить настання передчасних негативних наслідків для відповідача, який не є суб'єктом власних повноважень.

Слід зазначити, що належні та допустимі докази в розумінні статей 150, 151 КАС України заявник взагалі не долучив до матеріалів заяви про забезпечення позову.

З огляду на викладене, колегія суддів приходить до висновку, що вжиття заходів забезпечення позову у запропонований позивачем спосіб є неможливим, оскільки забезпечення позову до набрання законної сили судовим рішенням у справі фактично було б ухваленням рішення без розгляду справи по суті, що не відповідає меті застосування правового інституту забезпечення позову.

Відповідно до абз. 3-5 пункту 17 Пленуму Вищого адміністративного суду України від 06.03.2008 № 2 «Про практику застосування адміністративними судами окремих положень Кодексу адміністративного судочинства України під час розгляду адміністративних справ», забезпеченням адміністративного позову в такий спосіб суди виходять за межі підстав забезпечення позову, що є неприпустимим.

Наявність ознак протиправності діяльності відповідача та його наслідків може бути виявлена судом тільки на підставі з'ясування фактичних обставин справи, а також оцінки належності, допустимості і достовірності як кожного доказу окремо, так і достатності та взаємного зв'язку наявних у матеріалах справи доказів у їх сукупності.

Колегія суддів вважає, що позивачем не доведено існування обставин, визначених у ст.150 КАС України для забезпечення позову.

З огляду на зазначене, клопотання про вжиття заходів забезпечення позову не підлягає задоволенню.

Керуючись ст.ст.150, 151, 154, 328, 329 КАС України, в редакції Закону №2147-VIII від 03 жовтня 2017 року, суд ,-

У Х В А Л И В :

У задоволенні заяви Державної служби України з етнополітики та свободи совісті про забезпечення позову у справі за позовом Державної служби України з етнополітики та свободи совісті до релігійної організації КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ про припинення релігійної організації - відмовити.

Ухвала суду набирає законної сили з моменту її підписання та може бути оскаржена безпосередньо до Верховного Суду протягом тридцяти днів.

Колегія суддів:

О.В. Карпушова

О.В. Епель

В.В. Файдюк